

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาการก่อเกิด และการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งชมรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในรูปแบบบูรณาการ 2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการจัดการ และผลการดำเนินงานของชมรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานชมรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการกองทุนพัฒนาชุมชนซึ่งจะดำเนินการในอนาคต

วิธีการศึกษาในครั้งนี้ ได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับชมรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 4 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มผู้นำในการก่อตั้ง กลุ่มประธานและคณะกรรมการ กลุ่มสมาชิก และกลุ่มข้าราชการสังกัดหน่วยงานพัฒนาชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 18 คน และใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลหลักตรรกเทียบเคียงกับแนวคิดทฤษฎี และศึกษาควบคู่กับบริบทของท้องถิ่น

ผลการศึกษาพบว่า

1. การก่อเกิดชมรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกิดจากแนวคิดของหน่วยงานพัฒนาชุมชนที่จัดทำโครงการรวมกองทุนพัฒนาธุรกิจชุมชนขึ้น ซึ่งมีการจัดตั้งชมรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นหนึ่งในแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว ประกอบกับสถานการณ์ของกลุ่มออมทรัพย์ในแต่ละหมู่บ้านขณะนั้น ขาดพลังในการต่อรองกับกลุ่มพ่อค้า นายทุน และไม่สามารถช่วยสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเต็มที่ จึงเห็นชอบที่จะเข้าร่วมในการจัดตั้งชมรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งมีกลุ่มแกนนำที่สมัครใจเข้าร่วมในครั้งแรก 26 กลุ่ม โดยมีหน่วยงานพัฒนาชุมชนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเตรียมการจัดตั้งในครั้งนั้น

2. แนวทางการจัดการชมรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กระบวนการบริหารจัดการองค์กร ประกอบไปด้วย การวางแผน ถูกกำหนดไว้ในนโยบายของชมรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นหลัก รวมถึงการวางแผนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายด้วย การจัดองค์กร แบ่งตามลักษณะงานที่ต้องรับผิดชอบซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายกิจกรรมสวัสดิการ การบริหารงานบุคคล โดยใช้วิธีการเลือกตั้งสรรหาบุคลากรที่เหมาะสมกับตำแหน่งต่าง ๆ เข้ามาร่วมงาน ซึ่งเน้นหลักการประชาธิปไตย การอำนวยความสะดวก มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงถึงผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายให้สมาชิกได้รับทราบ และในระเบียบของชมรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ได้กำหนดกฎ กติกา เอาไว้ให้สมาชิก คณะกรรมการได้ปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเคารพในเสียงข้างมากเป็นหลัก การควบคุม ในชมรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ จะมีฝ่ายสินเชื่อไว้คอยควบคุมความถูกต้องของสมาชิกกลุ่มที่ประสงค์จะขอกู้ยืมเงิน ทั้งจากโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท (สพช.) หรือเงินตั้งจะสะสมร้อยละ 10 การประสานงาน พบว่า มีกรรมการทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างกลุ่มสมาชิก กับชมรมฯ เสมอ ในกรณีระหว่างหน่วยงานชมรมฯ มีประธานเป็นตัวแทนของชมรมฯ ทำหน้าที่ประสานงานในการติดต่อหน่วยงานภายนอกด้วยเรื่องการทำกิจกรรม เช่น ติดต่อกับบริษัทสินมัน หรือกับธนาคารออมสิน เป็นต้น การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากร พบว่า มีการนำเงินที่ได้จากการเปอร์เซ็นต์ของกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นสมาคมพัฒนาฯ ประกันภัยฯ ยกเว้น สัจจะร้อยละ 10 นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานในชมรมฯ ส่วนทรัพยากร มีการนำเอาเครื่องถ่ายเอกสาร และคอมพิวเตอร์ เข้ามาใช้ในสำนักงาน เพื่อสะดวกในการทำเอกสารแจกจ่ายแก่สมาชิก และใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชมรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ

3. ปัญหาและอุปสรรคจากการการดำเนินงาน พบว่า มีปัญหาเรื่องความไม่เพียงพอของบุคลากรที่ร่วมงาน และงบประมาณจากเงินตั้งจะสะสมร้อยละ 10 ที่ให้กลุ่มสมาชิกกู้ ทั้งนี้เพราะปริมาณงานที่มีมากกว่าจำนวนคนที่ปฏิบัติ และจำนวนกลุ่มสมาชิกที่มีเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังพบปัญหาความไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์ของสมาชิกในสมาคมพัฒนาฯ ด้วย

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการกองทุนพัฒนาชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 56 เห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว และอีกร้อยละ 44 ไม่เห็นด้วย กับแนวทางนี้เช่นกัน

5. ข้อเสนอแนะจากการศึกษา พบว่า

- การสร้างขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การยกย่องชมเชย การจ่ายค่าตอบแทนแก่คณะทำงาน เหล่านี้เป็นต้น

- ชมรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ควรสรรหาบุคลากรใหม่ ๆ เข้ามาทำงานในชมรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อเป็นการแบ่งภาระจากคณะกรรมการที่มีอยู่ซึ่งไม่เพียงพอต่อปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น

- ควรมีการจัดทำข้อมูลเอกสาร ได้แก่ ระเบียบ บัญชี ของชมรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อสะดวกในการ ค้นหา ตรวจสอบ และติดตาม

1. To study the formation and the preparation in organizing a production saving group society in an integrated model,
2. To study management and results from the operation of production saving group society,
3. To study problems and obstacles in the operation of production saving group society,
4. To study opinion toward the integration of community development fund which will be initiate in the future.

The study used qualitative methodology by collecting data through documentary study and in-depth interview from key informants. A total number of 18 key informants were selected from 4 relevant groups which were the founders, the president and committee, the member and government officials of Department of Community Development. Data analysis was logical analysis by comparing to concepts and theory in simultaneous with local contextual study.

The study found that:

1) The formation of production saving group society was initiated by the ideas of the Department of Community Development in implementing Fund for Community Business Project which the production saving group's formation was a part of the project. Meanwhile, many production saving groups, at the time faced the situation, which lacked of bargaining power to negotiate with business, and were not able to assist members. Therefore, there was agreement to

establish a production saving group society. The founders at its first establishment were from 26 saving groups, facilitated by Department of Community Development.

2. Management of a production saving group society

Process of organization management were:

1) Planing: Planing was mentioned in polices of production saving group society including planing to organize activities to be consistent with its policies

2) Organizing: There was according to division of responsibilities in management and welfare.

3) Personnel management: Each position was elected and selected person with suitable qualifications in democratic process.

4) Directing: There was meeting to inform results of operation among members. Meeting rules and procedures were mentioned in the regulation of the production saving group society which members and committee must conform and follow majority rule.

5) Control: The credit section of the production saving group society had its duties in inspecting and controlling members who request loan either from microfinance for rural development project or from saving money of the group.

6) Coordination: The committee had its duties in coordination between members and the production saving group society. In coordinating with external agencies such us financial company and Government Saving Bank, president was representative of the group.

7) Budgeting: Administration costs were deducted from amount of money in cremation and insurance activities except that from saving money. It was found that copying machine and computer were brought into the office to facilitate document production for members and to collect information on the production saving group society.

3. Problems and obstacles from operation were the inadequacy of personnel and the inadequacy of saving money for loaning. It was because workload was higher than manpower and the increasing of members. In addition, it was also found the lack of understanding of members in rules and regulation of cremation groups.

4. Opinion toward the integration of community development fund. It was found that 56 percent of the whole sample agreed with the integration but other 44 disagreed.

5. Recommendations:

1) Building of work morale was important for the efficiency of the group's operation such as complement and praises, as well as remuneration for working group.

2) The production saving group society should select new person to work in the organization in order to ease work from the committee whose member was not adequate when compared with an increasing workload.

3) Information and records i.e. regulations and account of the production saving group society should be updated on regular basis in order to be convenient in searching, auditing and monitoring.